

Wydział Dyrygentury, Kompozycji i Teorii Muzyki

**SYLABUS PRZEDMIOTU DO PLANU STUDIÓW
OBOWIĄZUJĄCEGO OD ROKU AKADEMICKIEGO 2026/2027**

NAZWA PRZEDMIOTU	Współczesne techniki kompozytorskie
KIERUNEK <i>właściwe podkreślić</i>	- dyrygentura <u>kompozycja i teoria muzyki</u> - muzyka i media
SPECJALNOŚĆ <i>właściwe podkreślić</i>	- dyrygentura symfoniczno-operowa <u>kompozycja</u> (obowiązkowo) - kompozycja muzyki do filmu, gier i mediów <u>teoria muzyki</u> (obowiązkowo) - muzyka w komunikacji medialnej
POZIOM STUDIÓW <i>właściwe podkreślić</i>	- licencjackie <u>magisterskie</u>
OSOBY PROWADZĄCE PRZEDMIOT:	
prof. dr hab. Krzysztof Olczak	
ZAŁOŻENIA, CELE ORAZ CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU:	
Celem seminarium jest zapoznanie studentów z technikami kompozytorskimi i stylami muzycznymi XX i XXI wieku, zarówno historycznymi, typowymi, jak i indywidualnymi, na podstawie: - literatury muzycznej (analizy słuchowej z partyturą), - piśmiennictwa – wskazanych pozycji literatury, w tym autorefleksji kompozytorów, - analizy technik kompozytorskich poszczególnych dzieł muzycznych pod kątem potrzeb poszczególnych specjalności (dyrygenta, kompozytora i teoretyka muzyki).	
WYMAGANIA WSTĘPNE I DODATKOWE:	

ZAŁECANE FAKULTATYWNE KOMPONENTY PRZEDMIOTU:	

BIBLIOGRAFIA PODSTAWOWA:	
- Błaszkiwicz Teresa, <i>Aleatoryzm w twórczości W. Lutosławskiego</i>, (Prace Specjalne 3), Gdańsk 1973, (Rozdział II i V). - CHOMIŃSKI, Józef Michał. <i>Technika sonorystyczna jako przedmiot systematycznego szkolenia. Muzyka: kwartalnik poświęcony historii i teorii muzyki oraz krytyce naukowej i artystycznej</i>. 1961. No. 3, p. 3–10. - Gołqb Maciej, <i>Dodekafonia</i>, Bydgoszcz 1987, s. 83-136. - Gołqb Maciej, <i>Spór o granice poznania dzieła muzycznego</i>, Wrocław 2003, s. 170-171. - Helman Zofia, <i>Neoklasycyzm w muzyce polskiej XX wieku</i>, Kraków 1985. - Kotoński Włodzimierz, <i>Muzyka elektroniczna</i>, Kraków 1989. - Krakowski Piotr, <i>O sztuce nowej i najnowszej</i>, Warszawa 1984.	

8. Lutosławski Witold, *O roli elementu przypadku w technice komponowania*, „Res Facta” 1967, nr 1.
9. MIKLASZEWSKA, Joanna. *Minimalizm w muzyce polskiej*. Kraków: Musica Iagellonica, 2003. ISBN 8370991238.
10. Paja Jadwiga, *Przegląd ujęć teoretycznych dotyczących aleatoryzmu*, (Zeszyty Naukowe nr 24) Gdańsk 1981, s. 237-251.
11. Piotrowska Maria, *Neoklasycyzm w muzyce XX wieku*, Warszawa 1982.
12. Rognoni Luigi, *Wiedeńska szkoła muzyczna. Ekspresjonizm i dodekafonia*, „Res Facta” 1978, nr 3.
13. Schaeffer Bogusław, *Nowa muzyka*, Kraków, s. 48-60.
14. SCHULLER, Gunther. *Rozmowa z Varèse’em*. KRZECZKOWSKI, Henryk (tłum.), *Res Facta*. 1967. Vol. 1, p. 10–13.
15. Skowron Zbigniew, *Nowa muzyka amerykańska*, Kraków 1995.
16. Skowron Zbigniew, *Teoria i estetyka awangardy muzycznej drugiej połowy XX wieku*, Warszawa 1989, s. 24-40.
17. SYNOWIEC, Ewa. *Teatr instrumentalny Bogusława Schöffera*. Gdańsk: AM, 1983.

BIBLIOGRAFIA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Baculewski Krzysztof, *Współczesność 1939-1974*, (Historia Muzyki Polskiej, t. 7, cz. 1), Warszawa 1996.
2. Jarzębska Alicja, *Z dziejów myśli o muzyce. Wybrane zagadnienia teorii i analizy muzyki tonalnej i posttonalnej*, Kraków 2002.
3. Paja-Stach Jadwiga, *Dzieła otwarte w twórczości kompozytorów XX wieku*, Kraków 1992.
4. Pawłowski Tadeusz, *Happening*, Warszawa 1982, (Wstęp, rozdział II).
5. Thorne Tonny, *Słownik pojęć kultury postmodernistycznej*, Warszawa 1995.

EFEKTY UCZENIA SIĘ – WIEDZA:

1. wymienia i definiuje techniki kompozytorskie i style muzyczne XX i XXI wieku (K_W01, K_W02, K_W03, K_W04, K_W08)
2. tłumaczy związki pomiędzy elementami technik kompozytorskich i stylów muzycznych XX i XXI wieku w kontekście historycznym (K_W06, K_W07, K_W08, K_W10)
3. rozpoznaje typy i właściwości technik kompozytorskich i stylów muzycznych XX i XXI wieku w poszczególnych utworach muzycznych różnych gatunków (K_W08)
4. rozróżnia i wyjaśnia specyfikę poszczególnych technik kompozytorskich i stylów muzycznych XX i XXI wieku (K_W08)

EFEKTY UCZENIA SIĘ – UMIEJĘTNOŚCI:

1. rozpoznaje słuchowo i na podstawie oglądu partytur poszczególne techniki kompozytorskie i środki wyrazu artystycznego i potrafi opisać ich cechy charakterystyczne (K_U02, K_U03, K_U06)
2. porządkuje i klasyfikuje cechy dzieł muzycznych, projektów artystycznych i form artystycznego wyrazu pod kątem technik kompozytorskich (twórczych) w nich wykorzystanych (K_U02, K_U03)
3. potrafi wskazać przykłady zastosowania poszczególnych technik kompozytorskich w utworach muzycznych i intermedialnych kreacjach twórczych (K_U03)
4. porównuje poszczególne techniki kompozytorskie i ich elementy oraz wyprowadza wnioski dotyczące ich wzajemnych relacji (K_U04, K_U05, K_U06)

EFEKTY UCZENIA SIĘ – KOMPETENCJE SPOŁECZNE:

1. przestrzega poczynionych ustaleń w zakresie wyznaczonych zadań i angażuje się w ich wykonanie (K_K01, K_K02)
2. pracuje samodzielnie nad powierzonymi zadaniami podlegającymi indywidualnej ocenie i wykazuje odpowiedzialność za organizację procesu uczenia się (K_K02)
3. wykazuje kreatywność w świadomym integrowaniu zdobytej wiedzy (K_K02)
4. dyskutuje i zachowuje krytycyzm z wyrażaniu opinii (K_K06)

semestr przedmiotu:	I	semestr realizacji przedmiotu w toku studiów:	1
wymiar godzin:	30	ilość pkt. ECTS:	3
rodzaj zajęć <i>właściwe podkreślić</i>	- wykład - ćwiczenia <u>seminarium</u>	sposób zaliczenia <i>właściwe podkreślić</i>	- E - egzamin <u>ZO - zaliczenie z oceną</u> - Z - zaliczenie bez oceny
TREŚCI PROGRAMOWE WRAZ Z OPISEM EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:			
- Koncepcje awangardowe w muzyce XX wieku (wg Z. Skowrona). - Ideologie i praktyki muzycznej moderny (wg M. Gołqba). - Postawa kompozytorów wobec materiału dźwiękowego. Poszukiwanie nowych brzmień: Debussy i recherche sur le timbre, Arte dei rumori włoskich futurystów, Klangfarbenmelodie, spacial music Verese'a, techniki sonorystyczne (sonoryzm). - Neoklasycyzm, folklorizm. - Dodekafonia. Koncepcja uniwersalna techniki dodekafonicznej. Dodekafonia w ujęciu Schönberga, Berga i Weberna. Serializm i dtrukturalizm interwałowy. - Muzyka elektroniczna. - Aleatoryzm, muzyka graficzna. - Teatr instrumentalny. - Happening, fluxus, performance art. - Postmodernizm w muzyce. Minimal music (w ujęciu m.in. Johna Cage'a, Mortona Feldmana, Earle Browna, La Monte Younga i Terry Riley'a, Steve'a Reicha, Philipa Glassa i Arvo Pärta). - Indywidualne techniki kompozytorskie i poetyki muzyczne w wybranych aspektach i kontekstach – według propozycji prowadzącego i studentów: np. G. Ligetiego, G. Scelsiego, K. Stockhausena, I. Xenakisa, itd. Do podstawowych efektów kształcenia należą: - zdobycie wiedzy teoretycznej w zakresie treści programowych, - umiejętność rozpoznania i określania cech technik kompozytorskich i stylów muzycznych (indywidualnych i typowych) dzieł muzyki XX i XXI wieku.			
METODY DYDAKTYCZNE:			
Studenci przygotowują się do zajęć samodzielnie, na podstawie określonej przez prowadzącego pozycji literatury związanej z tematami poszczególnych seminariów oraz w oparciu o własne analizy technik kompozytorskich poszczególnych utworów. Referują cząstkowe zagadnienia i uczestniczą w dyskusji, podsumowywanej przez prowadzącego zajęcia.			
WARUNEK ZALICZENIA KURSU WRAZ Z METODAMI I KRYTERIAMI OCENIANIA:			
Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest: - obecność na zajęciach i aktywny w nich udział, - zaliczenie wszystkich seminariów, ćwiczeń i testów słuchowych, - egzamin pisemny.			